

Seznam výtvarných knih

VÝTVARNÁ PEDAGOGIKA

BEZDĚKOVÁ, Libuše. *Rozvíjíme výtvarné dovednosti a fantazii dětí*. Praha: Raabe, 2016. 140 stran. ISBN 978-80-7496-274-5.

Výtvarná metodika a navíc originální náměty a zábavné aktivity podněcující zejména dětskou výtvarnou kreativitu a fantazii.

BEČVÁŘOVÁ, Ivana. *Výtvarná dramatika v pedagogické praxi : netradiční činnosti pro předškolní a školní věk*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 119 stran. ISBN 978-80-262-0906-5.

Kniha nabízí vhled do problematiky výtvarné dramatiky, seznamuje s významem výtvarně-dramatických činností a metod práce.

DVOŘÁKOVÁ, Hana. *Výtvarná výchova na prvním stupni II : (pracovní sešit pro výuku výtvarné výchovy ve 4. a 5. ročníku)*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 1998. 87 s. ISBN 80-85808-59-5

Pracovní materiál pro výuku výtvarné výchovy nabízí promyšlený návrh práce na celý školní rok včetně motivačních reprodukcí i ukázek dětských prací. Určeno pro 1. - 3. ročník ZŠ.

FULKOVÁ, Marie. *Diskurs umění a vzdělávání*. Vyd. 1. Jinočany: H & H, 2008. 335 s. ISBN 978-80-7319-076-7.

Publikace je určena posluchačům výtvarného oboru na pedagogických fakultách a učitelům výtvarné výchovy na základních a středních školách i v zájmových výtvarných kroužcích. Na základě dlouhodobého terénního výzkumu mapuje autorka diskurzivní pole, v němž se konstitují dvě oblasti důležité pro život – umění a vzdělání. Jejich spojení nachází ve výtvarné výchově jakožto předmětu, který umožňuje orientaci v kultuře, ve světě výtvarného umění i v produktech vizuálního průmyslu.

HAZUKOVÁ, Helena. *Výtvarné činnosti v předškolním vzdělávání*. 1. vyd. Praha: Raabe, 2011. 160 s. ISBN 978-80-87553-30-5.

Publikace reaguje na potřebu celoživotního vzdělávání učitelek mateřských škol a má charakter didaktického materiálu, který mohou využít jak učitelky v praxi, tak studentky – budoucí učitelky MŠ při studiu na středních a vysokých školách.

SLAVÍKOVÁ, Vladimíra. *Dívej se, tvoř a povídej! : artefietika pro předškoláky a mladší školáky*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2007. 194 s. ISBN 978-80-7367-322-2.

Text přináší učitelům i rodičům mnoho konkrétních námětů k tvůrčí práci s dětmi i ke společným rozhovorům o ní. Uvádí rovněž vazby k RVP pro odpovídající věk a nabízí komentované postřehy z artefietické praxe. Čtenáři přivítají i odkazy na širší kulturní souvislosti, které se vztahují k námětům práce.

SLAVÍKOVÁ, Vladimíra. *Výtvarné čarování : artefietika pro předškoláky a mladší školáky*. 2. Vyd. Úvaly: Albra, 2010. 167 s.

Odborná publikace věnovaná výuce výtvarné výchovy v mateřských školách a na prvním stupni škol základních. Inspirace tohoto pojetí výtvarné výchovy je v arteterapii. Během školního roku se pracuje podle námětů, které jsou v souladu s ročními obdobími v přírodě. Struktura hodiny se opírá o tyto základní body: výrazovou hru, výtvarný zážitek a reflektivní dialog. Pracuje se s 12 až 15 dětmi, jeden námět je společný pro čtyři až pět hodin výtvarné výchovy.

STADLEROVÁ, Hana. *Po O : východiska a inspirace pro výtvarnou tvorbu dětí v předškolním vzdělávání*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 136 s. ISBN 978-80-210-5732-6.

Metodická publikace předkládá informace o výtvarné tvorbě dětí předškolního věku, přibližuje aktuální cíle předškolního vzdělávání, které jsou realizovány prostřednictvím integrovaných výtvarných činností. Nabízí inspirativní příklady tvorby, které mohou rozšířit představy o možnostech tvorby dětí v mateřské škole.

STEHLÍKOVÁ BABYRÁDOVÁ, Hana. *Výtvarná dílna*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2005. 289 s. ISBN 80-7254-705-4.

Autorka přibližuje východiska práce v dílně, rozebírá její fáze, nastiňuje možné přístupy k vedení dílny, uvádí příklady realizace výtvarných dílen u nás i v zahraničí. Součástí knihy je bohatý obrazový doprovod a rozhovory s našimi předními výtvarníky a teoretiky výtvarné pedagogiky, kteří mají s vedením dílen zkušenosti. Text je adresován výtvarným pedagogům, vychovatelům, kteří se věnují pedagogice volného času, a arteterapeutům.

STERN, Arno. *Malování jako hra a přirozená stopa : ateliér, malování jako hra a formulace : přednášky a články*. Vyd. 1. Praha : Malvern, 2019. 139 stran. ISBN 978-80-7530-178-9.

Soubor statí věnovaných výtvarné tvorbě dětí. Autor nepovažuje dětskou výtvarnou činnost za umění, ale za projev pravlastní potřeby člověka vyjadřovat se tvůrčím způsobem. Arno Stern považuje sebe sama za někoho, kdo při hře s malováním slouží, kdo malujícího nepoučuje, ani jeho obrázky neinterpretuje. Tuto knihu je určena těm, kdo se setkávají s kreslícími dětmi -

rodičům, vychovatelům, pedagogům nebo těm, kdo chtějí podpořit dospělé, aby znovu objevili radost z malování.

SVOBODOVÁ, Marie. *Výtvarná výchova v předškolním věku*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Tobíáš, 1998. 86 s. ISBN 80-85808-47-1.

Publikace je určena učitelkám mateřských škol, rodičům, prarodičům a všem, kdo výtvarně pracují s dětmi předškolního věku.

VALACHOVÁ, Daniela. *Výtvarná tvorba dětí v materské škole*. Vyd. 1. Stařeč Velké Leváre: Infra Infra Slovakia, c2014. 71 s. ISBN 978-80-86666-50-1.

Publikace je zaměřená na zprostředkování základních odborných informací o výtvarných technikách a materiálech a cílí na předškolní vzdělávání.

ZHOŘ, Igor. *Výtvarná výchova v projektech I : pracovní sešit pro 6. a 7. ročník*. dotisk 2. vyd. Havlíčkův Brod: Tobíáš, 2000. 87 s. ISBN 80-85808-48-X.

V těchto pracovních sešitech je výtvarná výchova realizována formou projektů: nabízí různá témata, která lze zpracovávat po řadu týdnů, vždy jinak, z jiného pohledu a novým způsobem. Projekty nevyžadují žádné zvláštní nadání. Cílem není „učit se kreslit“, ale vyjadřovat se jazykem tvaru, barev a linií.

ZHOŘ, Igor. *Výtvarná výchova v projektech II : pracovní sešit pro 8. a 9. ročník*. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Tobíáš, 1997. 87 s. ISBN 80-85808-49-8.

Navazuje na předchozí díl. Kromě témat jako lidské tělo, portrét, bydlení nebo odívání je kladen důraz na projekty pracující s citovou a fantazijní složkou osobnosti dítěte. Součástí sešitu jsou stručné dějiny výtvarného umění 20. stol. a rejstřík významných českých moderních umělců.

VÝVOJ DĚTSKÉHO VÝTVARNÉHO PROJEVU

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina. *Na návštěvě u malíře : grafomotorická cvičení a rozvoj kresby pro děti od 5 do 7 let - 3. díl*. 3. vyd. Brno: Edika, 2014. 64 s. ISBN 978-80-266-0610-9.

Pracovní sešity obsahují systém grafomotorických cvičení vycházející z posloupnosti vývoje dovedností dítěte. Cvičení uváděná v jednotlivých publikacích postupují od nejjednodušších prvků, které se v kresbě dítěte objevují.

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina. *Mezi námi pastelkami : grafomotorická cvičení a rozvoj kresby pro děti od 3 do 5 let. 1. díl.* Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2005. 64 s. ISBN 978-80-251-0809-0

Publikace pro děti od 3 do 5 let pomáhá rozvíjet jemnou motoriku a psychické funkce potřebné při kreslení a psaní, grafomotorické dovednosti a kresbu dítěte, souhru ruky a oka, vnímání prostoru v souvislosti se směrem čáry.

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina. *Co si tužky povídaly : grafomotorická cvičení a rozvoj kresby pro děti od 4 do 6 let - 2. díl.* 1. vyd. Brno: Edika, 2012. 64 s. ISBN 978-80-266-0046-6.

Publikace je určena především čtyř- až šestiletým dětem. Vše, co potřebujeme o dětské kresbě a také psaní vědět, jak se tyto dovednosti vyvíjejí, jak dítě podporovat a vést je, jak pomoci dítěti, které nemá chuť kreslit, se dozvíme z autorčina dopisu uvedeného na straně 60. Ten bychom měli, pokud hodláme s dítětem podle knížky pracovat, přečíst nejdříve. Při práci nás podpoří též instrukce pro dospělé v rámečku u každého cvičení.

COGNET, Georges. *Dětská kresba jako diagnostický nástroj.* Vyd. 1. Praha: Portál, 2013. 203 s. ISBN 978-80-262-0499-2.

Autor, klinický psycholog, vychází ve své knize ze své klinické psychologické praxe s dětmi a dospívajícími. Věnuje se nejprve tzv. volným kresbám, ukazuje vyjádření úzkosti, traumatických epizod a sexuálního násilí v kresbách dětí.

DAVIDO, Roseline. *Kresba jako nástroj poznání dítěte.* Vyd. 1. Praha: Portál, 2001. 205 s. ISBN 80-7178-449-4.

Monografie shrnuje základní poznatky o psychologickém studiu dětské kresby, tj. o rozvoji vnímání, motoriky i citovém a prožitkovém světě dětí.

MEGLIN, Nick. *Kreslení jako cesta k sebevyjádření.* 1. Vyd. Praha : Portál, 2001. 232 s. ISBN 80-7178-446-X.

Na světě nejsou netaalentovaní lidé. Talent je totiž neměřitelný, subjektivní. Osobní uspokojení se však měřit dá. A právě o tom by kreslení mělo být. Kniha popisuje proces, jehož pomocí můžeme bojovat proti vnějším tlakům, které nám brání svobodně se vyjadřovat a rozvíjet tvořivost. Jak se naučí člověk kreslit? Tak, že kreslí! K tomu čtenáři pomůže řada instruktivních cvičení, ale především odvaha nebát se a začít.

UŽDIL, Jaromír. *Čáry, klikyháky, paňáci a auta : výtvarný projev a psychický život dítěte.* Vydání 3. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1980. 121 s.

Práce, zabývající se rozvojem výtvarné aktivity dítěte jako dokladem o zvláštностech dětského duševního života, zachycuje první dětské výtvarné začátky, studuje výtvarný projev dítěte v závislosti na jeho psychickém životě, všímá si problematiky a techniky kreslení, malování a modelování a řady dalších otázek. Knihu doplňují reprodukované dětské kresby a malby provázené výstižným rozbořem.

VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývoj dětské kresby a její diagnostické využití*. 1. vydání. Praha: Raabe, 2017. 219 stran. ISBN 978-80-7496-333-9.

Dětská kresba je důležitou činností zejména v předškolním věku. Odráží se v ní psychický vývoj dětí, jejich způsob chápání okolního světa, ale i schopnost jej zobrazit. To znamená, že záleží i na jemné motorice a koordinaci ruky a oka. Její rozvoj je také jedním ze signálů školní zralosti. Vývoj kresby má, stejně jako ostatní dětské projevy, i své zákonitosti. Změny ve znázorňování něčeho se projevují v určitém období a jsou jedním ze signálů dosažené vývojové úrovně.

VÝTVARNÉ NÁMĚTY

CEJPKOVÁ, Dana. *Kreativní malování s dětmi*. První vydání. Praha: Grada, 2015. 80 stran. ISBN 978-80-247-5371-3.

Knih je určena především pro rodiče dětí ve věku 2 – 10 let, kteří chtějí své ratolesti podporovat v jejich přirozeném rozvoji. Vychází z uceleného konceptu Kreativního malování. Knih zcela novým a unikátním způsobem spojuje odborné psychologické poznatky vývojových stádií dětí a praktické výtvarné techniky.

DORANCE, Sylvia. *Co si dneska vytvoříme? : výtvarné práce pro mateřské školy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 181 s. ISBN 978-80-7367-481-6.

Výtvarné aktivity umožňují v předškolní přípravě rozvíjet kreativní, pozorovací, poznávací i estetické schopnosti, manuální dovednosti dětí i formovat jejich osobnost. Jsou založeny na radosti dětí z dotyku, z manipulace s materiálem, dávají také možnost komunikovat, vyjadřovat emoce, procvičovat jemnou motoriku. Předložené činnosti nejsou náročné na materiál. Knih je určena pro učitelky MŠ a rodiče dětí do 7 let.

DICKINS, Rosie. *Malujeme podle velkých mistrů*. 1. vyd. Praha: Fortuna Libri, 2007. 95 s. ISBN 978-80-7321-351-0.

Knížka kombinuje jedinečná umělecká díla z celého světa s přitažlivými projekty, které budou inspirovat každého mladého výtvarníka, aby si je vyzkoušel. Jsou zde malby slavných

evropských malířů, jemné japonské tisky i tradiční africké masky a na každé výtvarné dílo navazuje projekt ovlivněný autorovou metodou nebo tvůrčí myšlenkou.

HOROVÁ, Alexandra. *Malujeme jinak*. 1. vydání. V Praze: Albatros, 2016. 95 stran. ISBN 978-80-00-04240-4.

Výtvarné návody pro děti i dospělé, kteří si myslí, že neumějí malovat. Myslíte si, že neumíte malovat? Zkuste malovat jinak! Postupujte podle našich návodů a použijte ruce, nohy, pestré barevné látky, smeták, míček a jiné předměty, co se na první pohled na malování nehodí. Vždyť tvořit je přeci zábava!

HUTŇANOVÁ, Zuzana. *Tvoříme s dětmi : výtvarné povídky s dětmi předškolního věku*. 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2004. 77 s. ISBN 80-204-1098-8.

Příručka pro domácí "kutění" s dětmi předškolního věku obsahuje i ukázky vedení výtvarné dílny a jiných kroužků zaměřených na rozvíjení dětské fantazie a představivosti.

JASURKOVÁ, Petra. *Nápadník do hodin výtvarné výchovy : nápadník pro ty, kdo skrze vlastní tvorbu chtějí pochopit, co nám sděluje tak zvané „abstraktní umění“*. 1. vydání. Brno: Edika, 2015. 151 stran. ISBN 978-80-266-0175-3.

Kniha přináší inovativní, srozumitelnější způsob výkladu umění moderny a současného výtvarného umění (od abstrakce po postmodernu), které se ve školách obvykle z nedostatku porozumění obchází. Jednotlivé výtvarné směry jsou představeny prostřednictvím praktických výtvarných etud a novým způsobem umožňuje žákům aktivně zapojit vlastní zkušenost, rozvíjet vizuální představivost a tvořivost.

KOHL, Mary Ann F. *Výtvarné hrátky pro děti : náměty pro tvořivost dětí od 4 do 8 let*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2006. 188 s. ISBN 80-7367-163-8.

Kniha více než 150 výtvarných námětů pro tvořivost dětí od 4 do 8 let. Kniha obsahuje cvičení s barevnou škálou, práci s různými fóliemi, fotografické varianty, tisky a otisky, využívání různých tvarů, prostorové objekty a další nápady. Nápaditá práce s různorodým materiálem rozvíjí fantazii malých tvůrců, zlepšuje jejich dovednosti, kombinační schopnosti a poskytuje nové smyslové zkušenosti.

KOHL, Mary Ann F. *200 výtvarných činností : náměty pro tvořivost dětí od 3 let*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2003. 271 s. ISBN 80-7178-765-5.

Netradiční výtvarné techniky a činnosti pro všechna roční období. Na každý měsíc připadá 20 námětů zahrnujících kreslení, malování, modelování a další výtvarné činnosti.

KOHL, Mary Ann F. *Výtvarné činnosti pro malé děti*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004. 127 s. ISBN 80-7178-891-0.

Zábavné náměty pro 75 tvořivých činností s více než 100 variantami. Činnosti využívají přirozené zvědavosti a nápaditosti malých dětí. Rozmanitým tvořením se zároveň rozvíjejí rozličné dovednosti, jako je zručnost při práci s různými materiály, nápaditost, zájem o poznávání světa a jeho zákonitostí. Při společné činnosti s rodiči pak vzrůstá zdravé sebevědomí dětí, jejich schopnost komunikace a spolupráce a obohacují se vzájemné vztahy v rodině.

KOHL, Mary Ann F. *Dalších 199 výtvarných činností : náměty pro rozvoj myšlení dětí od 3 let*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2003. 258 s. ISBN 80-7178-767-1.

Děti se pomocí snadných výtvarných činností naučí chápat a používat pojmy, jako je třídění, porovnávání, hledání dvojic odpovídajících prvků, uspořádání, posloupnost, počítání, měření, nebo symetrie.

KULHÁNKOVÁ, Alena. *Nejlepší nápady pro děti : výtvarné náměty pro celý rok*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 2006. 137 s. ISBN 80-247-1333-0.

Kniha nabízí originální náměty poutavých výtvarných činností, jimiž se děti mohou zabavit po celý rok. Autorka využívá běžných i netradičních výtvarných materiálů a přehledně uvádí pracovní postupy, pomůcky, kterých je zapotřebí, a nezapomíná ani na fotografie výsledků dětské tvořivosti. Publikace je určena učitelům na základních školách, vychovatelům, ale i rodičům.

KŘÍŽOVÁ, ŽANETA. *Výtvarné náměty a techniky v předškolním vzdělávání*. 1. Vyd. Praha : Raabe, 2018. 236 s. ISBN 978-80-7496-343-8.

Publikace obsahuje 70 podrobně zpracovaných výtvarných námětů doplněných o barevnou fotografickou dokumentaci dětských prací a výčet 180 dalších inspirativních námětů zařazených ke konkrétním výtvarným řadám a technikám, aby kniha byla pro učitelky mateřských škol skutečně obsáhlým výtvarným nápadníkem i metodickou pomůckou pro práci s dětmi.

MACHOLDOVÁ, Tatjana. *Výtvarné práce s pohádkami : 52 jednoduchých návodů s krátkými pohádkami*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 118 s. ISBN 80-7367-019-4

Autoři publikace nabízejí rodičům, učitelům a vychovatelům dětí 52 výtvarných nápadů doprovázených krátkými pohádkami pro završení hezkého pocitu z vytvořeného dílka. Kromě kresby a malby tu najdeme prostorovou práci s papírem, koláž, práci s textilem, se sádkou a s přírodninami, mozaiku, výrobu ozdob, dekorací a drobných dárek.

PARIK, Pavla. *Tvoříme a stavíme se Šimonem : rozvoj kreativity pro malé architekty*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2011. 107 s. ISBN 978-80-251-3316-3.

Kniha je určena rodičům, kteří by ve svých dětech již od útlého dětství (cca od 3 let) rádi rozvíjeli jejich kreativitu, prostorové vnímání, představivost a manuální zručnost. Kniha nabízí velké množství nápaditých projektů, které se zaměřují jak na tvorbu v ploše, tak i na vytváření trojrozměrných staveb.

ROESELLOVÁ, Věra. *Námět ve výtvarné výchově*. 1. Vyd. Praha : Sarah, 1995. 195 s. ISBN 80-238-3744-3.

Příručka pro výtvarnou výchovu poslouží nejen pedagogům, ale i všem, kteří se zajímají o výtvarné umění. Nabízí řadu námětů i možnosti jejich výtvarného zpracování.

ROESELLOVÁ, Věra. *Řady a projekty ve výtvarné výchově*. 1. Vyd. Praha : Sarah, 1997. 219 s. ISBN 80-902267-2-8.

Rozmanité výtvarné projekty, u kterých jsou uvedeny ukázky a bližší informace.

RUBEŠOVÁ, Radka; KIRCHNEROVÁ, Veronika. *Hravé tvoření pro malá stvoření*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2009. 125 s. ISBN 978-80-7367-524-0.

Netradiční a přitom jednoduché výtvarné tvoření, které zaujme jak rodiče a jejich malé děti, tak učitelky mateřských škol a vychovatelky školních družin. Autorky připravily 35 zajímavých projektů zahrnujících techniky práce s textilem, papírem nebo ovčím rounem. Součástí každého projektu je i jednoduchá hra, která přirozeně rozvíjí téma výtvarné tvorby. Radost ze společného tvoření i z originálních obrázků, malovaných triček, hraček a jiných milých drobností si užijí malí i velcí.

RUBEŠOVÁ, Radka; KIRCHNEROVÁ, Veronika. *Nápady pro rodičovskou dovolenou*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2011. 131 s. ISBN 978-80-7367-839-5.

Kniha nabízí řadu aktivit, díky kterým se žena může naladit na očekávané miminko a po narození dítěte se už oba rodiče mohou věnovat rozvíjení schopností dítěte i rodinné pospolitosti. Autorky nabízejí náměty na společné hry, které mají podobu tvořivých činností a vycházejí z psychologie malého dítěte. Tvořivé aktivity mají základ v běžných domácích činnostech, jako je např. vaření, uklízení nebo nakupování.

RUBEŠOVÁ, Radka; KIRCHNEROVÁ, Veronika. *Výchova prožitkem : tvořivé hry a činnosti pro mateřské školy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2013. 140 s. ISBN 978-80-262-0505-0.

Základní struktura knihy je inspirována ročním koloběhem. Každá kapitola má své nosné téma – projekt, zpracovává vždy jeden měsíc školního roku a zahrnuje základní svátky měsíce, rytmus přírody a počasí. Projekty spojují tvořivé činnosti s hrami a inspirací pro podporu spontánní hry a kreativity dětí.

SCHWAKE, Susan. *Výtvarné dílny pro děti : 52 tvůrčích dobrodružství s kresbou, malbou, potiskem, papírem a smíšenými technikami*. Praha: Slovart, 2014. 144 s. ISBN 978-80-7391-883-5.

Výtvarné dílny pro děti představují osvěžující zdroj úžasných nápadů pro výtvarné umění s dětmi. Knížka obsahuje konkrétní návody na 52 uměleckých projektů rozčleněných do týdenních lekcí. Cvičení zahrnují kreslení, malování, potisky, práci s papírem, koláže a smíšené techniky. Každá lekce je spojena s prací nějakého současného umělce a jeho unikátním stylem.

ŠIMONOVÁ, Anna. *Výtvarná dílna*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 159 s. ISBN 80-7178-960-7.

Knihla nabízí náměty pro dekorativní tvorbu, grafiku, keramiku a mozaiky a další výtvarné činnosti. Náměty využívají pro hru a výtvarnou tvorbu levné nebo odpadové materiály či odložené věci denní potřeby. Příručka je určena vedoucím výtvarných kroužků, učitelkám mateřských škol a nižších ročníků základních škol, vychovatelkám ve školních družinách a rodičům.

TILEŠOVÁ, Lenka. *Grafomotorika s krtkem Vítkem : rozvoj grafomotoriky předškoláků pomocí výtvarných aktivit*. Vydání první. Stařeč: Infra, s.r.o., 2016. 98 stran. ISBN 978-80-86666-60-0.

Netradiční výtvarné vzdělávací aktivity zaměřené na rozvíjení grafomotorických dovedností dítěte v mateřské škole ve věku 5 – 6 let. Všechny jsou motivované postavičkou krtka Vítky a jsou rozdělené podle ročních období.

VAN'T HUL, Jean. *The Artful Parent: Simple Ways to Fill Your Family's Life with Art and Creativity*. 1. přepracované vydání. Boulder : Shambhala Publications, 2019. 352 s. ISBN 978-1611807202.

Knihla nabízí umělecké projekty na podporu kreativity, představivosti a sebevědomí dětí. To vše přímo doma v přímém spojení s dalšími rodinnými příslušníky. Publikace poskytuje informace od založení studia přímo v bytě až po hledání nejlepších výtvarných materiálů pro děti. Obsahuje 60 projektů přístupných pro všechny rodiny, které se chtějí ponořit do kreativního světa umění.

VONDROVÁ, Petra. *Výtvarné náměty pro čtvero ročních období : pro děti ve věku od 4 do 10 let*. Vyd. 3. Praha: Portál, 2013. 157 s. ISBN 978-80-262-0407-7.

Náměty pro výtvarnou práci s dětmi, včetně motivační části v podobě hry, literární ukázky, písničky apod. Kniha je rozdělena podle ročních období. Pro každé je připraven i jeden větší projekt s příslušným tématem.

VONDROVÁ, Petra. *Zábavné výtvarné lekce*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2008. 149 s. ISBN 978-80-7367-480-9.

Přírodniny, plastové kelímky, lahve a víčka, kartony, modelovací hmoty, textilie, těstoviny, čochka a další potraviny se v rukách malých tvůrců, vedených kreativním pedagogem mohou proměnit ve svébytná umělecká díla. Některé lekce jsou inspirované moderním sochařstvím a objektovým uměním a jejich součástí jsou medailonky renomovaných tvůrců. Děti získají nenásilnou formou teoretický rámec pro praktické výtvarné pokusy, pracují s levným a dostupným zbytkovým či odpadovým materiálem.

VONDROVÁ, Petra. *Výtvarné inspirace na celý rok*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2011. 151 s. ISBN 978-80-7367-979-8.

Publikace představuje soubor námětů pro výtvarnou činnost s předškolními dětmi. Kniha je rozdělena do čtyř kapitol – Jaro, Léto, Podzim, Zima. Každá kapitola obsahuje osm inspirací a má navíc také jednu speciální část, kde jsou další tři inspirace. Ve speciálních částech najdete na jaře inspirace na Velikonoce, v létě výtvarné hrátky u rybníka, řeky nebo potoka, na podzim výtvarné hrátky v lese a v zimě inspirace na Vánoce.

VONDROVÁ, Petra. *Výtvarné hrátky a pohádky : pro děti od 2 let*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing, 2008. 111 s. ISBN 978-80-247-1789-0.

Vytvořte se svými dětmi něco pěkného z modelíny, papírových krabic, plastových zátek, přírodnin či drátků a papírů. Každá kapitola příručky obsahuje několik výtvarných lekcí, jejichž součástí je vždy motivační část, seznam pomůcek a materiálů pro výtvarnou činnost, postup výtvarné aktivity, pohádkový příběh nebo básnička, závěrečné hodnocení a doporučení či obměna výtvarné lekce.

VONDROVÁ, Petra. *Výtvarné techniky pro děti : hry a výtvarné činnosti pro děti ve věku od 4 do 9 let*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001. 156 s. ISBN 80-7178-583-0.

Činnosti jsou uvedeny hrou nebo přiblížením umělecké osobnosti, což dětem umožňuje lépe se seznámit s tématem. Výtvarné techniky vytvářejí prostor k vlastnímu vyjádření i k práci ve skupině.

VONDROVÁ, Petra. *Výtvarné hrátky pro nejmenší, aneb, Tvoříme po celý rok*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2005. 149 s. ISBN 80-247-0943-0.

Publikace námětů pro výtvarnou tvorbu s malými dětmi umožňuje dětem setkání s mnoha materiály a výtvarnými technikami rozdělenými do jednotlivých ročních období.

UHLÍŘ, Jan. *Tvoříme ve stylu známých malířů*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002. 175 s. ISBN 80-7178-670-5.

Náměty pro malování a jinou tvorbu ve stylu různých světových a našich umělců - od středověku do současnosti, a navíc asi 10 jiných výtvarných projektů. U každého tvůrce kniha popisuje zajímavosti o jeho životě a způsobu uměleckého vyjádření, které mohou děti motivovat k vlastní práci. Jednotlivé nápady popisují, jak se nechat ovlivnit nejznámějšími uměleckými díly a tvořit klasickými i moderními výtvarnými metodami.

VÝTVARNÉ TECHNIKY

CIKÁNOVÁ, Karla. *Objevujte s námi textil*. 1. vyd. Praha: Aventinum, 1996. 123 s. ISBN 80-85277-85-9.

Kniha je určena učitelům a vychovatelům, kteří se zabývají výtvarnou výchovou dětí.

CIKÁNOVÁ, Karla. *Kreslete si s námi*. Vyd.1. Praha: Aventinum, 1997. 123 s. ISBN 80-7151-015-7.

Cesty k objevům grafického projevu. Lze nakreslit neviditelné? Pohyb, zvuk, hudbu?

CIKÁNOVÁ, Karla. *Tužkou, štětcem nebo myší*. Vyd.1. Praha: Aventinum, 1998. 123 s. ISBN 80-7151-031-9.

Publikace aktivních výtvarných činností pro děti od 8 let nabízí široké spektrum výrazových prostředků - kresbu, malbu, koláže, výtvarné přetváření map, práci s xerokopiemi a diapositivy, prostorové vytváření i počítačovou grafiku. Všechny výtvarné prostředky však propojují především námětové okruhy v pěti kapitolách, které se týkají citových, smyslových i rozumových kontaktů s vesmírem, rostlinami, živočišnými druhy, člověkem a tím, co by po generacích mělo zůstat trvalou hodnotou.

CIKÁNOVÁ, Karla. *Malujte si s námi*. Vyd.2. Praha: Aventinum, 1996. 123 s. ISBN 80-85277-84-0.

Inspirativní knížka pro učitele, vychovatele a rodiče, kteří se věnují výtvarné výchově dětí

CIKÁNOVÁ, Karla. *Objevujte s námi tvar*. Vyd.2. Praha: Aventinum, 1995. 123 s. ISBN 80-7151-732-1.

Publikace koncipovaná jako návod pro výtvarné práce osmiletých až dvanáctiletých dětí.

CIKÁNOVÁ, Karla. *Tužkou, pastelkami nebo počítačovou myší : [praktické náměty na výtvarné a environmentální činnosti v předškolním vzdělávání]*. Praha: Raabe, 2014. 112 s. ISBN 978-80-7496-082-6.

Publikace od autorky s dlouholetou praxí učitelky a didaktičky výtvarného oboru je plná nápaditých výtvarných aktivit a her inspirovaných jen zdánlivě všedními tvary a projevy přírody, světem umění a sounáležitostí rodiny.

KOL. AUTORŮ. *Příručka pro výtvarníky : úplný přehled malířských a kreslířských materiálů a technik*. 2. české vyd., v nakl. Svojtka & Co. 1. Praha: Svojtka & Co., 2003. 256 s. ISBN 80-7237-871-6.

Kniha je úplným přehledem malířských a kreslířských materiálů a technik. Je neocenitelným zdrojem informací pro výtvarníky všech úrovní a zkušeností.

HODGE, Anthony. *Výtvarné techniky pro začátečníky*. 1. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 1999. 128 s. ISBN 80-7200-323-2.

Zkušený výtvarník popisuje v této knize podrobně nejen techniku kresby a malby, ale detailně se zabývá i tvorbou karikatur, komiksů, koláží a animovaných příběhů. Ve svém výkladu názorně učí, jak používat barvy, pracovat se světlem a stínem, dodržovat pravidla kompozice i perspektivy, ale také jak vyjádřit nálady, pocity a rozvíjet vlastní představivost. Seznamuje čtenáře rovněž s vhodnými materiály a nástroji, poskytuje cenná doporučení, jak s nimi pracovat, a povzbuzuje i radí, jak nalézt svůj vlastní umělecký styl. Ti, kteří mají odvahu a chuť vyzkoušet něco nového, najdou v knize spoustu inspirace pro svou vlastní tvůrčí činnost.

JABLOŇSKÁ, Anna. *Kouzelné barvy : nápady pro malé výtvarníky*. 1. Vyd. Praha : Knižní klub, 1997. 64 s. ISBN 80-7176-527-9.

Publikace podrobně popisuje různé výtvarné techniky: např. malování barvami, tampony, techniku průsvitných obrázků, malování voskem a barvou, techniku kapajících barev, vyškrábávků, techniku smývaných obrázků, malované vitráže, vystřihování, skládanek, koláže, vytváření obrázků z příze, tvoření obrázků vysypáváním, techniku mozaiky, tvoření razítek z listů, z brambor, z plastelíny.

ROESELLOVÁ, Věra. *Techniky ve výtvarné výchově*. 1. Vyd. Praha : Sarah, 1996. 241 s. ISBN 80-902267-1-X.

Příručka pro výtvarnou výchovu poslouží nejen pedagogům, ale všem, kteří se zajímají o výtvarné umění. Nabízí řadu námětů i možnosti jejich výtvarného zpracování.

RUBEŠOVÁ, Radka. *Ruce v hlíně : tvořivá keramika pro děti*. Vydání první. Praha: Portál, 2016. 115 stran. ISBN 978-80-262-1085-6.

Kniha nabízí netradiční pojetí práce s keramickou hlínou, kdy hlínu vnímáme nejen jako hmotu, která „zkamení“ při výpalu, ale také jako živoucí materiál, který lze zkoumat, objevovat a tvořivě používat v mnoha dimenzích.

SMITH, Ray. *Encyklopedie výtvarných technik a materiálů*. 3. vyd. Praha : Slovart, 2013. 384 s. ISBN 978-80-7391-482-0

Kompletní praktický průvodce nástroji, technikami a materiály pro malbu, kresbu, grafiku a tisk.

KNIHY O UMĚNÍ PRO DĚTI

BIRD, Michael. *Van Goghova hvězdná noc : dějiny umění v příbězích pro děti*. 1. vydání. Brno: CPress, 2017. 336 stran. ISBN 978-80-264-1691-3.

Jak to vypadá, když se do vylíčení vzniku těch nejlepších kousků z historie umění pustí samotní tvůrci, modelové, obrazy, sochy... Vzrušující cesta po stopách umění!

DICKINS, Rosie. *Kniha o výtvarném umění pro děti*. 1. vyd. Praha: Junior, 2006. 63 s. ISBN 80-7321-262-5.

Poutavá knížka nabízí přes třicet slavných obrazů světového malířství od dob renesance až po současnost.

GOMBRICH, Ernst Hans. *Příběh umění*. Vyd. v češtině 2. Praha: Mladá fronta Argo, 1997. 683 s. ISBN 80-7203-143-0.

Kniha světoznámého historika umění umožňuje základní orientaci ve zvláštní a fascinující oblasti lidské činnosti, jakou je právě umění. Na 684 stranách doplněných černobílými i barevnými reprodukcemi a vyklápečími přílohami se pokouší srozumitelným způsobem utřídit nepřehledné bohatství jmen, období a slohů.

HOCKNEY, David. *Tajemství obrazu : od jeskynních maleb po chytré telefony : povídáme si s dětmi o umění*. 1. vydání. [Praha]: Presco Group, a.s., 2019. 128 stran. ISBN 978-80-88276-83-8.

Tato knížka provede čtenáře historií obrazů, od pravěkých jeskynních maleb až po obrazovku počítače nebo chytré telefony.

HODGE, Susie. *Proč je v umění tolik nahých lidí? : a další zásadní otázky o umění*. Vydání první. Praha: Knižní klub, 2017. 95 stran. ISBN 978-80-242-5556-9.

Praktická publikace přivádí starší děti a mladé čtenáře k umění vtipnou formou a učí je, jak se mohou na umění dívat a jak je interpretovat.

HORÁK, Ondřej, květen. *Proč obrazy nepotřebují názvy*. 1. vyd. V Praze: Labyrint Raketa, 2014. [92] s. ISBN 978-80-86803-28-9.

Kolik je na světě originálů, co všechno změnil černý čtverec a proč by někdo kradl pisoár? Na takové a mnohé další otázky nabízí odpověď tato vizuálně hravá kniha o moderním umění s napínavým detektivním příběhem v komiksové podobě.

HORÁK, Ondřej a kol. *Proč umění?* 1. Vyd. Praha : Máš umělecké střevo?, 2020. 110 s. ISBN 978-80-270-6829-6.

Knížka si pokládá více než třicet otázek, které postihují vývoj a současný stav výtvarného umění a nabízí na ně odpovědi! Kdo je umělec? Proč mám chodit do galerie? Proč už sochy nebo obrazy nevypadají tak jako dřív? Jakou má umění hodnotu? A jak vůbec poznám, že se zrovna dívám na umělecké dílo? To je několik z mnoha otázek, na které publikace nabízí odpovědi. Ty navíc doprovází desítky reprodukcí slavných i méně známých děl, které v těchto galeriích můžete vidět. Publikaci je možné vnímat jako svéráznou „učebnici“ pro studenty základních i středních škol.

CHROBÁK, Ondřej. *Jak se dělá galerie*. 1. vydání. V Brně: Moravská galerie, 2016. 61 stran. ISBN 978-80-7027-303-6.

Výpravně ilustrovaná publikace pro děti a jejich rodiče o tom, jaký význam mají na světě místa zvaná galerie, kdo tam pracuje, na čem a proč

CHUPÍKOVÁ, Eva. *Slohovník aneb Praha má styl*. 1. Vydání. Praha : Albatros. 64 s. ISBN 978-80-00-04682-2.

Hravý interaktivní průvodce představí hlavní rysy jednotlivých stavebních slohů na nejznámějších pražských památkách, jako je například bazilika sv. Jiří, katedrála sv. Víta, Letohrádek královny

Anny, Valdštejnský palác, Stavovské divadlo... Každé období doprovází tvořivé úkoly, takže můžete kreslit, stříhat, lepit...

KONÁRKOVÁ, Marcela. *Galerie aneb Arturovo dobrodružství*. První vydání. Praha: Meander Národní galerie v Praze, 2015. 20 nečíslovaných stran (některé složené). ISBN 978-80-87596-46-3.

Leporelo vypráví o klukovi Arturovi, namalovaném v obraze neznámého autora. Artur se však ve svém obraze nehorázně nudí, a tak se rozhodne z něj utéct a hledat štěstí jinde. Postupně se skamarádí s postavami v obrazech, které visí v galerii českého umění 20. století. Potká se s Kleopatrou od Jana Zrzavého, prochází se kosmickou krajinou Františka Kupky nebo se proletí balónem v obraze Kamila Lhotáka...

KOVÁŘ, Petr. *To bych zvládl taky : umění moderny v komiksech*. Vydání první. Brno: Masarykova univerzita, 2016. 71 stran. ISBN 978-80-210-8187-1.

Příběh moderního výtvarného umění vyprávěný formou komiksu. Publikace postihuje proměny uměleckých směrů a hnutí od impresionismu po konceptuální umění; obrazovou složku doplňují stručné doprovodné texty.

PITROVÁ, Pavlína. *Hurá do galerie : průvodce světem výtvarného umění pro děti*. 1. vydání. V Praze: Fragment, 2019. 79 stran. ISBN 978-80-253-4333-3.

Průvodce světem výtvarného umění napříč staletími i uměleckými styly. Díky veselým ilustracím si čtenáři pojmy ze světa výtvarného umění snadno zapamatují a navíc se seznámí s nejvýznamnějšími díly historie a umělci, kteří je vytvořili.

ROCHOVSKÁ, Ivana. *Umělci v mateřské škole : aktivity zaměřené na interpretaci výtvarného umění*. Vydání první. Praha: Portál, 2016. 175 stran. ISBN 978-80-262-1120-4.

Autorky se ve své nové knize zaměřují na interpretaci vizuálního umění. Děti zažívají radost, když zkoumají, jaký odkaz ukryl umělec do svého díla, a vzápětí, když si samy hrají na výtvarné umělce.

SEKANINOVÁ, Štěpánka. *Příběhy obrazů & soch*. První vydání. V Praze: Albatros, 2018. 63 stran. ISBN 978-80-00-05027-0.

Putování do světa za tajemstvím známých obrazů i soch. Záhadná kráska Mona Lisa, urostlý David, obrovský Buddha, vysokánský Ježíš Kristus, Malá mořská víla nebo rozkvetlé Slunečnice. Seznámení s příběhem vzniku těchto děl i s jejich autory i něco málo o nejrůznějších výtvarných technikách.

TŘEŠTÍK, Michael. *Umění vnímat umění pro děti a rodiče*. Vydání první. Praha: Motto, 2019. 213 stran. ISBN 978-80-267-1659-4.

Kniha je určena těm, kteří si chtějí s dětmi povídat o výtvarném umění. Naučit je dívat se na obrazy a sochy bezprostředně, bez přehnaného respektu i strachu z neporozumění. Aby si z každého setkání s výtvarným dílem dítě odneslo to, co si odnést může a dovede. Není důležité, aby hned vědělo, kdo a kdy daný obraz namaloval, je důležité, aby vědělo, proč je třeba zvláště rozmazaný. Kniha je průpravou ke zdravému vztahu k umění.

INTERAKTIVNÍ KNIHY

BÖHM, David. *Tvary a patvary*. Praha: Meander, 2019. 18 nečíslovaných stran. ISBN 978-80-7558-104-4.

Netradiční pojetí obrázkové knížky, ze které se děti učí poznávat tvary v nejrůznějších předmětech, lidech a činnostech. Leporelo pro nejmenší.

CAPACCHIONE, Lucia. *Tvořivý deník pro děti*. 1. Vyd. Praha : Pragma, 2003. 134 s. ISBN 80-7205-912-2.

Kniha obsahuje 72 kreativních nápadů a cvičení, pomocí kterých děti rozvinou na základě psaní a kreslení své jazykové schopnosti. Deník učí děti rozvíjet svou kreativitu, učit se sdílet své nejnepříjemnější zážitky, myšlenky a třeba i pocity ze svých případných onemocnění.

DEUCHARS, Marion. *Let's Make Some Great Fingerprint Art*. 1. Vyd. London : Laurence King Publishing, 2012. 128 s. ISBN 978-1780670157.

Interaktivní kniha, ve které autorka ukazuje, jak lze dosáhnout různých uměleckých efektů pouze pomocí otisků prstů a inkoustu. Publikace je plná inspirativních nápadů, které podnítky kreativní představivosti malých i velkých čtenářů. Ukazuje, jak z otisků prstů vyrobit písmena, vzory, zvířata, postavy, a dokonce i celá umělecká díla.

LOTH, Virginie. *Aktivity pro čtyři ruce: Sdílejte s dítětem společný kreativní deník*. 1. Vyd. Praha : Svojtka, 2018. 128 s. ISBN 978-80-256-2348-0.

Kniha obsahuje více než 60 aktivit (kreslení, malování, koláže, tvůrčí psaní, probouzení smyslů...) k odhalení, jak rozvíjet představivost, kreativitu při hře a spontánnost při společné práci dítěte a rodiče.

METSOLA, Aino-Maija. *Barvy : okénko k otvírání na každé stránce k mání!*. 1. vydání. Praha: Baobab, 2016. 16 nečíslovaných stran. ISBN 978-80-7515-041-7.

Všude kolem barevný svět! Pro ty, kdo ještě neumí ani pár vět, ale mají rádi žluté ananasy, růžové plameňáky i pruhované vosy. Pro ty, kdo barvy rádi nosí. Leporelo.

PENG, HU. *Hirameki*. 1. Vydání. London : Thames & Hudson, 2016. 192 s. ISBN 978-05-0029-2488.

Interaktivní kniha pro malé i velké. Hirameki (z japonštiny) znamená „mozková vlna“ či „záblesk inspirace“ a je místem, kde se spojují čmáranice a představivost. Jednoduše řečeno, je to umění přeměnit náhodnou skvrnu na něco úžasného pouhým přidáním několika teček a čar.

PENG, HU. *Hirameki. Hele, beránek!* 1. Vyd. Praha : Albatros, 2020. 80 s. ISBN

978-80-0005-8214-0.

Interaktivní kniha - neobyčejné obláčkové domalovánky, se kterými se mohou malí i velcí vydat na úžasný výlet do své vlastní fantazie. Co vám obláček připomíná? Domalujte si to!

PIRODDI, Chiara. *Moje první kniha plná barev*. Vyd. 1. Praha : Slovart, 2017. 40 s. ISBN 978-80-7529-437-1.

Jak upéct oranžový dort? A do jakých barev se obléknou Dorotčini plyšáci? Kam jede duhový vláček a jaké barvy vykouzlí čaroděj Leopold? Cvičení a hry rozvíjejí na základě principů montessori pedagogiky kognitivní funkce malých dětí. Kniha zábavným způsobem provede děti pestrým světem barev. Kniha se spoustou úžasných samolepek.

PIRODDI, Chiara. *Moje první kniha plná tvarů*. Vyd. 1. Praha : Slovart, 2017. 40 s. ISBN 978-80-7529-439-5.

Do které skříně patří Maruščino oblečení a najde myšák Olda cestu z lesa? Povede se dostavět věž ze správných tvarů? Jaký dům si postaví šnek Alfréd? Cvičení a hry rozvíjejí na základě principů montessori pedagogiky kognitivní funkce malých dětí, které se pak zábavnou formou naučí rozeznávat jednotlivé tvary. Kniha se spoustou úžasných samolepek.

POWERS, Fiona. *Barvy*. První vydání. Praha: Svojtka & Co., 2017. 14 nečíslovaných stran. ISBN 978-80-256-2187-5.

Kniha zaměřená na první slova a jejich významy obsahuje více než 25 odklápěcích okének a překvapení, která se ukrývají pod nimi. Zaměstná mysl i ruce nejmenších čtenářů. Rozšiřuje slovní zásobu dětí. Rozvíjí myšlení a představivost. Dvojstrany věnované jednotlivým barvám se

je snaží dětem představit pomocí nejrůznějších věcí či zvířat. Každou barvu doplňuje otázka nebo úkol, díky čemuž se budou děti rozvíjet hravou formou. Leporelo.

SLÁNSKÁ, Zuzana. *Moje první barvy a tvary : interaktivní mluvicí kniha*. 1. vydání. Praha: Albi, 2019. 16 nečíslovaných stran. ISBN 978-80-87958-70-4.

Sára a Tom učí předškolní děti poznávat barvy a tvary. Knížka pro použití s elektronickou "mluvící" tužkou. Edice Kouzelné čtení.

TULLET, Hervé. *Barvy*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 63 nečíslovaných stran. ISBN 978-80-262-0905-8.

Nová kniha autora oblíbené Knížky nás originálním a hravým způsobem vtahuje do světa barev, jejich kombinací a míchání. Stránky plné barevných otisků prstů, skvrn a šmouh rozvíjejí dětskou představivost, vedou je k poznávání barev a možností jejich míchání a vybízejí k tomu, strávit s hravou knihou veselé chvíle.

TULLET, Hervé. *Big Book of Art*. Vyd. 1. London : Phaidon, 2013. 86 s. ISBN 0714863491.

První kniha umění. Držte ji, listujte stránkami, otočte ji vzhůru nohama... Není nic, co s ní nemůžete dělat. Klikyháky a skvrny, tvary a písmena, znaky a čáry. Můžeš kombinovat vzory a obrazy pouhým otočením stránek. Využij svou kreativitu a fantazii.

TULLET, Hervé. *Souboj barev*. Vydání první. Praha: Portál, 2017. 64 nečíslovaných stran. ISBN 978-80-262-1163-1.

Netradiční sešit Hervé Tulleta, oblíbeného autora Knížky a Barev, nabízí dětem na každé dvojstraně skvělá prostředí pro nesmrtelné souboje pastelek, tužek a fixek. Zábavná kniha jak pro dvojici, tak samotné dítě rozvíjí představivost a výtvarné cítění, ale především nabízí materiál na spoustu času legrace.

TULLET, Hervé. *The Game of Red, Yellow and Blue*. Vyd. 1. London : Phaidon, 2012. 14 s. ISBN 0714864811.

Zábavný způsob, jak malé děti naučit základy míchání barev. Jaké barvy vzniknou kombinací červené, žluté a modré? Fialový čtverec, zelený kruh a oranžový trojúhelník hledají svoje rodiče, pomůžete jim je najít?

TULLET, Hervé. *Game of Mix-Up Art*. Vyd. 1. London : Phaidon, 2011. 14 s. ISBN 071486188X.

Otáčejte okénka a vytvářejte zcela nová umělecká díla - s liniemi, skvrnami, čtverci a tvary všeho druhu.

TULLET, Hervé. *The Game of Patterns*. Vyd. 1. London : Phaidon, 2011. 14 s. ISBN 0714861871.

Interaktivní hra k učení rozpoznávání různých tvarů, barev a rozdílů mezi nimi.

TULLET, Hervé. *Colouring Book*. Vyd. 1. London : Tate Publishing, 2008. 14 s. ISBN 1854378198.

Kniha ukazuje čtenářům nejen jak nápaditě používat barvy, ale také jak kreativně myslet, protože každá stránka nabízí nejruznější tvořivé výzvy.

KNIHY O BARVÁCH

DANNHOFFEROVÁ, Jana. *Velká kniha o barvách*. 1. Vyd. Praha : Computer Press, 2012. 352 s. ISBN 978-80-251-3785-7.

S barvami se ve své každodenní praxi setkávají nejen grafici, ale také typografové, bytoví architekti, výtvarníci, fotografové, pracovníci v polygrafickém průmyslu a mnozí další. Ti všichni potřebují zdroj kvalitních informací o teorii barev a jejím využití. Srozumitelný výklad zkušené autorky vycházející z nejnovějších poznatků fyziky, lékařství a psychologie.

KONEČNÁ, Magdalena. *Barvy v přírodě*. 1. vydání. V Praze: Albatros, 2019. 31 stran. ISBN 978-80-00-05671-5.

Ilustrovaná kniha seznamuje se širokým spektrem různých odstínů barev tak, jak je vytvořila příroda. Primární a sekundární barvy doplněné o černou, šedou, bílou a hnědou demonstrovány ilustracemi ze živé i neživé přírody. Každé barvě je věnována jedna dvoustrana. Nechybí ani názvosloví, jež často vychází právě z přírody, např. alabastrová či korálová.

PARRAMÓN, José M. *Teorie barev*. 1. Vyd. Praha : Svojtka, 1995. 112 s. ISBN 80-7180-046-5.

Publikace poskytuje srozumitelný, jasný a moderní úvod do teorie barev. Čtenář si osvojí poznatky o základech práce s různými barvami a barevnými škálami.

ROESELLOVÁ, Věra. *Linie, barva a tvar ve výtvarné výchově*. 1. Vyd. Praha : Sarah, 2004. 270 s. ISBN 80-902267-5-2.

Odborná publikace pro pedagogy výtvarné výchovy.

ARTETERAPIE A ARTEFILETIKA

CAMPBELL, Jean. *Techniky arteterapie : ve výchově, sociální práci a klinické praxi*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2000. 199 s. ISBN 80-7178-428-1.

Soubor výtvarně-terapeutických činností pro děti i dospělé, zásady přípravy a řízení arteterapeutických činností a k tomu více než 180 námětů pro skupinovou arteterapii.

CASE, Caroline. *Arteterapie s dětmi*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1995. 175 s. ISBN 80-7178-065-0.

Kniha představuje arteterapii jako jeden z psychoterapeutických postupů, který se opírá o výtvarné projevy klientů jako o hlavní léčebný prostředek. Nejde při ní o dokonalé, konečné dílo, ale o proces tvorby.

ELBRECHT, Cornelia. *Healing Trauma with Guided Drawing: A Sensorimotor Art Therapy Approach to Bilateral Body Mapping*. 1. Vyd. Berkeley : North Atlantic Books, 2019. 345 s.

Kniha přibližuje senzomotorickou arteterapii, jež pomáhá klientům, kteří zažili nějakou traumatizující událost. Ukazuje, jak je provést procesem řízeného kreslení zaměřeného na tělo a emoce. Součástí knihy je i 100 plnobarevných obrázků, které slouží jako užitečné příklady z praxe.

GÉRINGOVÁ, Jitka. *Pomáhající profese : tvořivé zacházení s odvrácenou stranou*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2011. 198 s. ISBN 978-80-7387-394-3.

Kniha je určena pracovníkům pomáhajících profesí od pedagogů a lektorů přes zdravotníky, sociální pracovníky až po terapeuty, tedy všem, kdo pracují s lidmi ve vztahu a používají k tomu svou osobnost. Část knihy se věnuje popisu a vysvětlení artefiletiky, výtvarné a tvořivé metody, která může být účinným a bezpečným nástrojem na cestě osobního zkoumání.

KOL. AUTORŮ. *Přístupy v arteterapii : teorie & technika*. Vyd. 1. Praha: Triton, 2008. 543 s. ISBN 978-80-7387-093-5.

Kniha představuje základy oboru a arteterapeutickou praxi. S pomocí názorných příkladů aplikace různých psychoterapeutických přístupů na arteterapii představuje množství terapeutických možností, dává čtenářům příležitost pochopit řadu teoretických konstruktů a vybrat si ty, které jim v jejich práci vyhovují nejlépe. Každá z pěti částí zkoumá arteterapii z pohledu jednoho z hlavních psychologických a psychoterapeutických směrů.

LHOTOVÁ, Marie. *Arteterapie v souvislostech*. Vydání první. Praha: Portál, 2018. 246 stran. ISBN 978-80-262-1272-0.

Publikace podrobně popisuje arteterapeutické metody založené na analýze výtvarného projevu jako součást terapeutické péče, včleňuje je do širšího teoretického rámce a poukazuje na možnosti jejich tvořivého využití. Seznamuje čtenáře se způsoby arteterapeutické intervence prostřednictvím podrobného popisu dění v arteterapeutickém procesu a rozpracovává základní výtvarná témata, která tvoří osu arteterapeutické praxe (např. identita, krajina, portrét).

LIEBMANN, Marian. *Skupinová arteterapie : nápady, témata a cvičení pro skupinovou výtvarnou práci*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 279 s. ISBN 80-7178-864-3.

Kniha se věnuje teoretickým základům skupinové arteterapie a poskytuje rady týkající se vedení skupiny, skupinové dynamiky, výběru témat, struktury jednotlivých sezení, práce s různými skupinami klientů apod. Obsahuje množství příkladů, včetně detailního popisu průběhu vybrané skupiny.

OAKLANDER, Violet. *Třinácté komnaty dětské duše : tvořivá dětská psychoterapie v duchu Gestalt terapie*. Vyd. 1. Dobříš: Drvoštěp, 2003. 261 s. ISBN 80-903306-0-6.

Kniha je určená nejen odborné veřejnosti - psychologům, psychoterapeutům, učitelům, ale také čtenářům se zájmem o sebepoznávání a rodičům. Může se stát dobrým pomocníkem ve výchově dítěte. Obsahuje mnoho konkrétních ukázek z terapeutické práce s dětmi a velké množství tzv. terapeutických technik - od malování, přes práci s hlínou, práci s tělem, smysly, sny, vyprávění příběhů, terapie hrou, atd.

POTMĚŠILOVÁ, Petra. *Arteterapie a artefietika nejen pro sociální pedagogy*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012. 111 s. ISBN 978-80-244-3120-8.

Předkládaná monografie je odbornou publikací, která přináší základní informace o obou disciplínách. Monografie je rozdělena na jedenáct základních kapitol. Kapitoly 1 - 9 jsou zaměřeny na teoretické zázemí, historické souvislosti a současný stav jednotlivých disciplín. V kapitolách 10 - 11 je pak uveden přehled základních terapeutických metod. Využití jednotlivých metod v praxi je ukázáno na základě konkrétních technik. Uvedené techniky jsou rozděleny podle využití v praxi.

STEHLÍKOVÁ BABYRÁDOVÁ, Hana. *Expresivní terapie se zaměřením na výtvarný a intermediální projev*. První vydání. Brno: Barrister & Principal Masarykova univerzita, 2016. 158 stran. ISBN 978-80-7485-111-7.

Co je a co není umění? Co je terapie a co arteterapie? Je třeba se arteterapii učit? Jak se učit být arteterapeutem? To jsou některé z otázek, nad nimiž se autorka zamýšlí a které kniha zodpovídá. Zohledňuje podíl charismatických vlastností osobnosti terapeuta na schopnosti léčit a upozorňuje, že není vždy nutné vzdělání v oblasti výtvarného umění ani psychologie, ale že je důležité spíše být „kontaktní osobou“, která zprostředkuje tvůrci materiální a prostorové zázemí, případně určité podněty nutné pro samovolnou tvorbu.

ŠICKOVÁ-FABRICI, Jaroslava. *Základy arteterapie*. Rozšířené vydání. Praha: Portál, 2016. 303 stran, 16 stran obrazových příloh. ISBN 978-80-262-1043-6.

Arteterapie umožňuje uvolnění a vyjádření emocí, pomáhá k porozumění sobě i druhým a k překonání nejrůznějších problémů. Autorka nabízí přehled teoretických východisek arteterapie a vyčleňuje cílové skupiny klientů, pro něž je vhodná.

ŽENATÁ, Kamila. *Obrazy z nevědomí : práce v arteterapeutickém ateliéru*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2005. 150 s. ISBN 80-7367-033-X.

Kniha představuje proces sebevyjádření pomocí výtvarných technik ve výtvarném ateliéru. Vysvětluje rámce a postupy práce v ateliéru, naznačuje hlavní principy složení struktury osobnosti člověka a inspiruje čtenáře k vlastní práci na sebepoznání popisem jednotlivých bloků a imaginací. V knize je za pomoci autentických výpovědí členů skupin barvitě popsán způsob tvorby, sebevyjádření, sebepřijetí, sebepochopení a následného zpracovávání životní cesty jako tvůrčího a proměnného procesu.